

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.), (zwanej dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), w dniu 31 sierpnia 2022 r. skierowano do ww. przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (sygnatura: DC.835.97.2022) ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli. Niniejsze zawiadomienie doręczono stronie w dniu 2 września 2022 r.

W toku kontroli sprawdzano przestrzeganie przepisów dotyczących uwidaczniania cen, a więc realizację postanowień ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), (zwanej dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Inspektorzy reprezentujący Śląskiego WIIH sprawdzeniem w powyższym zakresie objęli 104 artykuły stanowiące ofertę handlową kontrolowanego przedsiębiorcy, stwierdzając następujące nieprawidłowości:

- brak cen i cen jednostkowych w przypadku 2 artykułów żywnościowych;
- brak cen jednostkowych w przypadku 8 towarów;
- uwidocznienie cen jednostkowych w nieprawidłowej wysokości w odniesieniu do 4 towarów.

Powyższe ustalenia dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja określona w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Kontrola została przeprowadzona w obecności pracowników kontrolowanego przedsiębiorcy, tj. ekspedientki oraz zastępcy kierownika sklepu.

Szczegółowe ustalenia poczynione przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH oraz dokładny wykaz towarów, do których wniesiono zastrzeżenia, udokumentowano w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DC.8361.144.2022) oraz Załącznikach 1-2 do tegoż Protokołu. Strona nie wniosła uwag do ww. Protokołu pomimo, iż została prawidłowo pouczone o przysługującym jej uprawnieniu.

Przedsiębiorca w trakcie kontroli złożył oświadczenie, z którego wynika, że zalicza się do grupy małych przedsiębiorców, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1-3 Prawa przedsiębiorców.

Z akt sprawy wynika, że w toku kontroli osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy, w pisemnym wyjaśnieniu z dnia 20 września 2022 r., poinformowała, że wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte.

W oparciu o zebrany materiał dowodowy, pismem z dnia 10 listopada 2022 r. (sygnatura: DC.8361.144.2022/138DEC/22) Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewypełnienia obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) (zwanej dalej: „*Kpa*”), strona została pouczone o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, w tym o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz wglądu w akta sprawy - w terminie 7 dni od daty

doręczenia pisma. Jednocześnie, w tym samym piśmie organ wezwał stronę do przestania deklaracji podatkowej lub pisemnego oświadczenia wskazującego na wysokość przychodów i obrotu osiągniętych w poprzednim roku obrotowym, wyznaczając jej 7 dniowy termin na realizację. Jak wynika z dokumentacji przedłożonej przez organ pierwszej instancji niniejsze zawiadomienie doręczono stronie w dniu 15 listopada 2022 r.

W odpowiedzi na powyższe do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach wpłynęło pismo strony, opatrzone datą 17 listopada 2022 r., z załączonym zeznaniem podatkowym za rok 2021.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Śląski WIIH decyzją z dnia 8 grudnia 2022 r. (sygnatura: DC.8361.144.2022/138DEC/22) nałożył na przedsiębiorstwo [xx] z siedzibą w [xxxxxxxxxxxxxx] karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na uchybienie obowiązkom określonym w art. 4 ust. 1 ww. ustawy oraz § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, które polegały na:

- niewidocznieniu informacji o cenie i cenie jednostkowej w odniesieniu do 2 artykułów żywnościowych;
- niewidocznieniu informacji o cenie jednostkowej w przypadku 8 towarów;
- podaniu cen jednostkowych nieprawidłowo wyliczonych w przypadku 4 towarów.

Ww. decyzję doręczono przedsiębiorcy w dniu 13 grudnia 2022 r.

W dniu 11 stycznia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Śląskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. W piśmie tym strona, wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie następujących przepisów prawa:

- 1) art. 189f § 1 i 2 oraz § 3 w związku z art. 189d Kpa polegającego na odmowie zastosowania przez organ pierwszej instancji dobrodziejstwa możliwości odstąpienia od nałożenia kary, mimo ziszczenia się ku temu przesłanek i mimo, że ocena zasadności nałożenia kary, przy uwzględnieniu przesłanek wskazanych w art. 189d Kpa, pozwalała przyjąć, że wystarczającym środkiem zaradczym w przypadku Strony było wyznaczenie Stronie terminu do usunięcia naruszeń, co nastąpiło już w trakcie kontroli, co skutkowało ukaraniem Strony w stopniu wyższym aniżeli uzasadniają to okoliczności sprawy i stopień naruszenia;
- 2) art. 77 § 1 Kpa poprzez uchybienie obowiązkowi wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całokształtu materiału dowodowego sprawy, w szczególności wnikliwego zbadania zakresu sprzedaży towarów, co do których nastąpiły uchybienia w oznaczaniu ich ceny do całości sprzedaży i osiąganych w związku z tą sprzedażą obrotów, w szczególności zysku, co doprowadziło do nieuzasadnionego przyjęcia przez organ, że waga naruszenia nie jest znikoma oraz nieuzasadnionego przyjęcia, że naruszenie przepisów stanowi zagrożenie interesów majątkowych konsumentów;
- 3) art. 7 Kpa poprzez zaniechanie przez organ pierwszej instancji obowiązkowi podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, z poszanowaniem słusznego interesu Strony,

polegającego na oparciu decyzji na obiektywnych przesłankach uwzględniających całokształt okoliczności, w szczególności dane dotyczące sprzedaży w przedsiębiorstwie Strony;

- 4) art. 8 Kpa poprzez naruszenie przez organ postępowania zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa, albowiem decyzja organu pierwszej instancji nie wskazuje szczegółowo podstaw uznania zasadności nałożenia na Stronę kary pieniężnej przy jednoczesnej odmowie odstąpienia od nałożenia kary w sytuacji, gdy wystarczającym byłoby zastosowanie art. 189f §2 i 3§ Kpa, co oznacza, że kontrola była nakierowana na nałożenie na Stronę kary pieniężnej.

Pismem z dnia 16 stycznia 2023 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz weryfikuje, czy dana decyzja była prawidłowa.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa, w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że 1 stycznia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), dalej jako: „ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta”, wprowadzająca m. in. zmiany do ustawy o informowaniu o cenach. Zgodnie z art. 10 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym do niniejszego postępowania stosuje się dotychczasowe przepisy ustawy o informowaniu o cenach.

Artykuł 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach wskazuje, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, pojęcie ceny jednostkowej towaru (bądź usługi) oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Natomiast, za cenę,

zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, uznaje się wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

Stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Z kolei § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen stanowi, że w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1. Natomiast, w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, chociażby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się: stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie piekarniczocukierniczym należącym do strony, organ pierwszej instancji stwierdził uchybienia w zakresie: braku cen i cen jednostkowych przy 2 rodzajach artykułów żywnościowych; braku cen jednostkowych w odniesieniu o 8 rodzajów towarów; nieprawidłowego wyliczenia cen jednostkowych dla 4 towarów, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W związku ze

stwierdzonym naruszeniem, Śląski WIIH nałożył na ww. karę pieniężną w wysokości 1 000 zł.

Po ponownym przeanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości odnośnie naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania. Śląski WIIH słusznie bowiem uznał, że w niniejszym przypadku brak informacji o cenach i/lub cenach jednostkowych oraz błędne ustalenie/wyliczenie ceny jednostkowej naruszało interesy konsumentów w zakresie informacji o cenie. Należy zauważyć, że przedsiębiorca zgodził się ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami, ponieważ do Protokołu kontroli nie wniósł uwag.

Podkreślić należy również, iż podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione w toku kontroli u przedsiębiorcy oraz rzetelny materiał dowodowy zebrany przez Śląskiego WIIH.

Jak wynika z treści skarżonej decyzji, Śląski WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się wszystkimi ustawowymi przesłankami (kryteriami) wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu. W ocenie Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Śląski WIIH kara została ustalona w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym.

W wyniku ponownej analizy przesłanek określonych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, Prezes UOKiK zważył i stwierdził, co następuje.

Czynności kontrolne prowadzone wobec strony postępowania wykazały jednoznacznie, iż nie dopełniła ona istotnych obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Odnotowania wymaga fakt, iż cena towaru należy do podstawowych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów przez konsumentów, natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych, podobnych towarów. Nie sposób więc uznać, że w niniejszym przypadku stopień naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen/cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru, albowiem uchybienia odnotowano względem 14 partii produktów na 104 zbadanych, co daje odsetek nieprawidłowości na poziomie 13,4%.

Analizując dotychczasową działalność podmiotu, organ wziął pod uwagę okoliczność, iż przedsiębiorca po raz pierwszy naruszył przepisy dotyczące uwidaczniania cen. Okoliczność ta przemawia na korzyść strony. Z drugiej jednak strony zauważyć należy, że przedsiębiorca, jako doświadczony podmiot gospodarczy, powinien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na nim ciążyą. Obowiązek umieszczania zarówno cen jak i cen jednostkowych na towarach, ich właściwego wyliczenia wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Organ zwraca przy tym uwagę, że skarżący w dniu 2 września 2022 r. otrzymał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli ze wskazanym wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli obejmującym kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen. Zatem, dysponował wiedzą, że takowa kontrola nastąpi, w tym miał realną możliwość przygotowania się do niej.

We wniesionym do Prezesa UOKiK odwołaniu podmiot skarżący za pośrednictwem pełnomocnika wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Tym samym, zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie następujących przepisów prawa tj.:

- 1) art. 189f § 1 i 2 oraz § 3 w związku z art. 189d Kpa polegającego na odmowie zastosowania przez organ pierwszej instancji dobrodziejstwa możliwości odstąpienia od nałożenia kary, mimo ziszczenia się ku temu przesłanek i mimo, że ocena zasadności nałożenia kary, przy uwzględnieniu przesłanek wskazanych w art. 189d Kpa, pozwalała przyjąć, że wystarczającym środkiem zaradczym w przypadku Strony było wyznaczenie Stronie terminu do usunięcia naruszeń, co nastąpiło już w trakcie kontroli, co skutkowało ukaraniem Strony w stopniu wyższym aniżeli uzasadniają to okoliczności sprawy i stopień naruszenia;
- 2) art. 77 § 1 Kpa poprzez uchybienie obowiązkowi wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całokształtu materiału dowodowego sprawy, w szczególności wnikliwego zbadania zakresu sprzedaży towarów, co do których nastąpiły uchybienia w oznaczaniu ich ceny do całości sprzedaży i osiągniętych w związku z tą sprzedażą obrotów, w szczególności zysku, co doprowadziło do nieuzasadnionego przyjęcia przez organ, że waga naruszenia nie jest znikoma oraz nieuzasadnionego przyjęcia, że naruszenie przepisów stanowi zagrożenie interesów majątkowych konsumentów;
- 3) art. 7 Kpa poprzez zaniechanie przez organ pierwszej instancji obowiązkowi podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, z poszanowaniem słusznego interesu Strony, polegającego na oparciu decyzji na obiektywnych przesłankach uwzględniających całokształt okoliczności, w szczególności dane dotyczące sprzedaży w przedsiębiorstwie Strony;
- 4) art. 8 Kpa poprzez naruszenie przez organ zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa, albowiem decyzja organu pierwszej instancji nie wskazuje szczegółowo podstaw uznania zasadności nałożenia na Stronę kary pieniężnej przy jednoczesnej odmowie odstąpienia od nałożenia kary w sytuacji, gdy wystarczającym byłoby zastosowanie art. 189f §2 i 3§ Kpa, co oznacza, że kontrola była nakierowana na nałożenie na Stronę kary pieniężnej.

W uzasadnieniu odwołania, nawiązując do naruszenia art. 189f § 1 i 2 oraz § 3 w związku z art. 189d Kpa, strona wskazała, iż organ pierwszej instancji nie dokonał prawidłowej oceny przesłanek uzasadniających odstąpienie od nałożenia kary. Stwierdziła również, że organ winien był wziąć pod uwagę szereg okoliczności wskazanych w art. 189d Kpa oraz uwzględnić przepis art. 189f § 2 i 3 Kpa. W dalszej kolejności odwołujący podmiot zaznaczył, iż naruszenia dotyczyły w znacznej mierze towarów zakupionych przez Stronę od innych producentów i w oparciu o zasadę zaufania co do prawidłowości danych oferowanych produktów. Podkreślił ponadto, że na uwzględnienie zasługuje postawa Strony, która wskazane nieprawidłowości usunęła w trybie natychmiastowym.

W ocenie strony, decyzja została wydana z naruszeniem art. 7 oraz 77 § 1 Kpa, co przejawia się w zaniechaniu przez organ wnikliwego i rzetelnego zbadania materiału

dowodowego oraz dokonania prawidłowej oceny całokształtu okoliczności sprawy. Odwołujący podmiot uznał, iż organ pierwszej instancji oceniając stopień naruszenia, skupił się wyłącznie na procentowej ocenie udziału kontrolowanych towarów w odniesieniu do całości oferowanych towarów, podczas gdy oceniając realną możliwość naruszenia przez Stronę interesów majątkowych konsumentów organ ten winien ocenić stopień sprzedaży i w konsekwencji zarobku Strony na towarach, co do których ujawniono nieprawidłowości w odniesieniu do całości sprzedaży. Ponadto zaakcentował, że sprzedaż w sklepie Strony skupia się przede wszystkim na sprzedaży wyrobów piekarniczych, a produkty z nieprawidłowościami stanowią marginalną część obrotu; w konsekwencji stopień możliwości naruszenia interesów majątkowych konsumentów nie jest tak znaczny, jak ocenił to organ pierwszej instancji. W przekonaniu strony również brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i okoliczności sprawy doprowadziły do nieuzasadnionego przyjęcia, że naruszenie przepisów przez Stronę nastąpiło w stopniu wyższym aniżeli nieznaczny.

Przedstawiając swoją argumentację, przedsiębiorca dodał na końcu, że sposób prowadzonego postępowania jak i uzasadnienie wydanej decyzji pozwala na przyjęcie, że decyzja ta została wydana z naruszeniem art. 8 Kpa. Stwierdził, że uzasadnienie decyzji organu pierwszej instancji nie wskazuje szczegółowo podstaw uznania zasadności nałożenia na Stronę kary pieniężnej przy jednoczesnej odmowie odstąpienia od nałożenia kary. Nie podzielił argumentacji organu w kwestii stopnia naruszenia interesów konsumentów oraz skali naruszenia. W ocenie strony organ zdaje się nie zbadać wszystkich przesłanek umożliwiających odstąpienie od nałożenia kary, mimo, że wprowadzenie innych środków doprowadziłoby do osiągnięcia uzasadnionych celów niniejszego postępowania. Po raz drugi odwołujący wskazał, że wystarczającym środkiem byłoby zastosowanie art. 189f §2 i 3§ Kpa zamiast nakładania kary pieniężnej oraz podkreślił, że postępowanie organu pierwszej instancji nakierowane było na ukaranie Strony poprzez nałożenie kary pieniężnej.

Mając na uwadze powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał, że odwołanie strony nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności ponownie organ odwoławczy wskazuje, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, ceny oraz ceny jednostkowe towaru powinny być uwidocznione w sposób jednoznaczny, nie budzący żadnych wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Podkreślić należy, że stronie ponad wszelką wątpliwość została udowodniona okoliczność naruszenia prawa, co znajduje potwierdzenie w Protokole kontroli.

Odnosząc się do argumentacji strony, w której zarzuca zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów art. 189 f § 1 i 2 i § 3 w związku z art. 189d Kpa poprzez ich nieuwzględnienie bądź niewłaściwą ocenę przesłanek, Prezes UOKiK stwierdził, że jest ona chybiona.

Wskazać w tym miejscu należy przede wszystkim, że w omawianej sprawie nie znajdują zastosowania dyrektywy określone w art. 189d Kpa. Wynika to wprost z art. 189a § 2 pkt 1 Kpa, w myśl którego w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych przesłanek wymiaru administracyjnej kary pieniężnej, przepisów działu IVA „Administracyjne kary pieniężne” Kpa w tym zakresie nie stosuje się. Oznacza to, że jeżeli ustawodawca

w odrębnych przepisach uregulował określoną kwestię, to przepisy Kpa określające przestanki wymiaru kary podlegają wówczas „wyłączeniu”. Tak więc, w niniejszym przypadku zastosowanie znajdują kryteria wymiaru kary określone w ustawie o informowaniu o cenach. Ustawa ta w art. 6 ust. 3 jednoznacznie wskazuje, iż przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnia się następujące przestanki: stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu. Wszystkie te ustawowe przestanki organ wziął pod uwagę przy wymierzaniu kary wobec strony, czemu dał wyraz w treści uzasadnienia decyzji (zob. strona 3). Co więcej, jak wskazano w uzasadnieniu do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 stycznia 2019 r. (sygn. VI SA/Wa 1913/18): „Powyższy, związany charakter skarżonej kary pieniężnej, przewidziany w ustawie o drogach publicznych, tj. w przepisach odrębnych, w zw. z art. 189a § 2 pkt 1 k.p.a. determinuje, że w niniejszej sprawie nie mogły mieć zastosowania, przywołane w skardze jako naruszone, przepisy Działu IVa k.p.a. Dyrektywy wymiaru kar administracyjnych przewidziane w Dziale IVa k.p.a. nie znajdują zastosowania w przypadku kar pieniężnych nakładanych decyzjami związanymi, czyli takimi, w stosunku do których ustawodawca nakazuje stosować pewien jednoznaczny mechanizm - sankcji pieniężnej.”

Prezes UOKiK, po ponownym przeanalizowaniu sprawy, nie stwierdził, by doszło do naruszenia art. 189f Kpa oraz nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary. Zauważyć należy, iż przepis art. 189f § 1 pkt 1 Kpa wskazuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Jak już wskazywano wcześniej, okoliczność wystąpienia naruszenia prawa jest w przedmiotowej sprawie bezsporna. Nawet sama strona nie kwestionuje, że doszło do naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania. Waga naruszenia nie była znikoma, albowiem stwierdzono brak informacji istotnych z punktu widzenia konsumenta. Należy mieć na względzie, że organ drugiej instancji oceniając aspekt związany ze znikomością naruszenia bierze pod uwagę nie tylko skalę naruszenia, w tym ilość/rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości, lecz również skutki naruszenia w odniesieniu do potencjalnych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. W niniejszym przypadku konsumenci zostali pozbawieni rzetelnej informacji o cenach i cenach jednostkowych (14 rodzajów produktów), co pozwala przyjąć, że ochrona konsumenta została w tej materii znacząco zachwiana. Powyższe dowodzi, iż w żaden sposób wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Podkreślić należy także, że strona była zawiadomiona o zamiarze wszczęcia kontroli z określonym zakresem przedmiotowym i pomimo tego nie przygotowała się do niej poprzez usunięcie niezgodności z prawem. Tym samym, część pierwsza przestanki pierwszej nie została spełniona.

Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Z akt sprawy wynika, że w toku kontroli podjęto dobrowolne działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych uchybień. Można więc założyć, że strona zaprzestała naruszenia prawa.

W omawianej sprawie nie spełniono jednak wymaganego warunku kumulatywności tychże przestanki. Jak wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. III SA/Gd 160/21: „by można było odstąpić w trybie art. 189f k.p.a.

od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, waga naruszenia musi być znikoma, a strona musiałaby zaprzestać naruszenia prawa, zaś obie te przesłanki muszą zostać spełnione łącznie”.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzą również okoliczności określone w art. 189f § 1 pkt 2 Kpa. Materiał dowodowy nie wskazuje na wcześniejsze sankcjonowanie strony przez inny organ administracji publicznej w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami bądź na ukaranie za wykroczenie/wykroczenie skarbowe lub przestępstwo/przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Zdaniem Prezesa UOKiK, brak było również podstaw do wdrożenia procedury określonej w art. 189f §2 i §3 Kpa, bowiem odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej nie pozwoliłoby na spełnienie celów, dla których ta kara miałyby być nałożona. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Należy mieć na względzie fakt, że strona nie dopełniła obowiązku nałożonego na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w konsekwencji czego za popełniony delikt administracyjny słusznie nałożono na nią sankcję o charakterze pieniężnym. Organ drugiej instancji pragnie zauważyć, że podejmowanie działań naprawczych czy zaprzestanie naruszenia przepisów w wyniku kontroli nie zwalnia przedsiębiorców z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków stwierdzonych w chwili kontroli.

Administracyjne kary pieniężne mają z założenia pełnić również funkcję represyjno-dyscyplinującą, a więc m. in. eliminować z rynku produkty z nieprawidłowościami i stanowić na przyszłość ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, by sprzedawał jedynie produkty właściwie oznakowane. Tak więc, zastosowanie regulacji art. 189f §2 Kpa odbywa się na zasadzie uznania administracyjnego (zob. art. 189f §2 Kpa: „(...) organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, **może** wyznaczyć stronie termin (...)”). Oznacza to, że organ może oceniać możliwość skorzystania z niej w ramach luzu decyzyjnego (z oczywistym zachowaniem zasad poszanowania prawa, sprawiedliwości, bezstronności itp.). W niniejszej sprawie, stwierdzone naruszenie przepisów wywarło skutki wobec klientów sklepu, zatem dotyczyło pewnego kręgu konsumentów, których pozbawiono dostępu do pełnej i niebudzącej wątpliwości informacji o cenach/cenach jednostkowych. Z tego też względu organ uznał, że nawet podjęcie przez przedsiębiorcę działań naprawczych nie pozwoli na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Zastosowanie tej regulacji byłoby w tym świetle bezcelowe.

W przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki umożliwiające odstąpienie od nałożenia kary, zarówno w trybie obligatoryjnym (tj. art. 189f §1 Kpa), jak też i fakultatywnym (art. 189f §2 oraz §3 Kpa).

Przechodząc do podniesionych w odwołaniu argumentów dotyczących rzekomego naruszenia przez organ art. 7 oraz 77 Kpa, Prezes UOKiK zauważa, że artykuły te określają zasady postępowania administracyjnego. Stanowią one m. in., że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Ponadto, wskazują, że przed wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia (decyzji)

organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie Śląski WIIH postępował w zgodzie ze wskazanymi wyżej regułami postępowania administracyjnego, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach postępowania kontrolnego. Prezes UOKiK uważa, że Śląski WIIH podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, uwzględniając przy tym interes społeczny i słuszny interes obywateli (konsumentów). Organ pierwszej instancji wydając zaskarżoną decyzję oparł się na kompletnym, spójnym a zarazem wyczerpującym materiale dowodowym. Z kolei decyzja wydana przez Śląski WIIH, posiada w swej konstrukcji wszystkie elementy wymagane przepisami Kpa i zawiera wyczerpujące uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia, w którym wyjaśniono dokładnie podstawy uznania zasadności nałożenia kary. Z całą pewnością zebrany w sprawie materiał dowodowy stanowił podstawę do stwierdzenia popełnienia przez stronę czynu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w tym samym podstawę do wymierzenia jej sankcji pieniężnej. Nie ulega też wątpliwości, iż naruszenie przepisów, bezsprzecznie udowodnione stronie, było wynikiem nieusprawiedliwionego zaniedbania przedsiębiorcy. Zatem, przeświadczenie strony w zakresie braku wnikliwego i rzetelnego zbadania materiału dowodowego należy uznać za bezpodstawne, zaś zarzut naruszenia art. 7 oraz 77 §1 Kpa należy uznać za dalece nietrafiony.

Organ drugiej instancji zauważa również, że chybiona jest argumentacja strony i jej wnioskowanie w kwestii rzekomo nienależycie zbadanego zakresu sprzedaży towarów w odniesieniu do całości sprzedaży i osiągniętego w związku z tym zysku, podniesiona przy zarzucie naruszenia art. 77 §1 Kpa. Należy podkreślić, że przy miarkowaniu wysokości kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, organ pierwszej instancji jest zobligowany do uwzględnienia zamkniętego, ściśle określonego katalogu przesłanek wymiaru kary określonych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach. Prezes UOKiK nie stwierdził uchybień w tym zakresie po stronie organu pierwszej instancji.

Przedsiębiorca w odwołaniu zarzucił również decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji naruszenie art. 8 Kpa.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że przepis art. 8 Kpa ustanawia zasadę wzbudzania zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej. Prezes UOKiK zwraca przy tym uwagę, że w komentarzu do *Kodeksu postępowania administracyjnego* Andrzej Wróbel wskazuje, że (Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego LEX/el., 2015) zawarta w art. 8 zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa określa wyraźnie to, co *implicite* jest zawarte w zasadzie praworządności. Z zasady wyrażonej w art. 8 Kpa, podobnie jak w art. 12 Prawa przedsiębiorców, wynika bowiem przede wszystkim wymóg praworządnego i sprawiedliwego prowadzenia postępowania i rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji publicznej, co jest zasadniczą treścią zasady praworządności. Tylko postępowanie odpowiadające takim wymogom i decyzje wydane w wyniku postępowania tak ukształtowanego mogą wzbudzać zaufanie obywateli do organów administracji publicznej nawet wtedy, gdy decyzje administracyjne nie uwzględniają ich żądań. Dalej można przytoczyć, iż Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku podkreśla, że w celu realizacji pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa konieczne jest „przede wszystkim ściśle przestrzeganie prawa, zwłaszcza w zakresie dokładnego wyjaśnienia

okoliczności sprawy, konkretnego ustosunkowania się do żądań i twierdzeń stron oraz uwzględniania w decyzji zarówno interesu społecznego, jak i słusznego interesu obywateli, przy założeniu, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa” (wyrok z dnia 7 grudnia 1984 r., III SA 729/84, ONSA 1984, nr 2, poz. 117). W ocenie Prezesa UOKiK w przedmiotowej sprawie tak właśnie postępował Śląski WIH w postępowaniu przeprowadzonym ściśle zgodnie z wymogami Kpa. Organ pierwszej instancji wnikliwie rozpatrzył zarówno stan faktyczny sprawy stanowiący ustalenia kontroli, jak również stan prawny mający zastosowanie w sprawie, a także miarkując wysokość kary wziął pod uwagę wszystkie ustawowe kryteria jej wymiaru.

Nie sposób zgodzić się również ze stwierdzeniem strony, która utrzymuje, że jej działalność skupia się na sprzedaży głównie wyrobów piekarniczych, przy czym produkty ze stwierdzonymi nieprawidłowościami stanowią „*marginalną*” część obrotów. Z całą stanowczością stwierdzić należy, że niewidocznienie informacji o cenie bądź cenie jednostkowej czy też podanie jej w sposób niejednoznaczny, nawet jeśli odnosi się do towarów nie stanowiących głównej oferty, całkowicie pozbawia konsumentów dostępu do rzetelnej informacji o cenie tych produktu. Działania przedsiębiorcy powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i są jego obowiązkiem, nie zależą od ilości oferowanego do sprzedaży towaru lub rodzaju asortymentu. Tak więc, powyższa okoliczność w żadnej mierze nie może stanowić usprawiedliwienia strony wobec naruszenia prawa.

Prezes UOKiK zaznacza ponownie, iż cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciężących na nim obowiązków. Samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie organ drugiej instancji wskazuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy, który prowadzi daną placówkę handlową, spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy dokonywaniu transakcji handlowej konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację o cenach/cenach jednostkowych.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do zmiany decyzji, poprzez jej uchylenie lub do odstąpienia od zastosowania sankcji i poprzestania na jedynie na pouczeniu.

Jednocześnie, wskazać należy, iż w myśl art. 67 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;

- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Organ drugiej instancji zauważa również, iż w przedmiotowej sprawie kara pieniężna w wysokości 1 000 zł nie została wymierzona przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w wysokości maksymalnej, czyli 20 000 zł, lecz wynosi zaledwie 5% maksymalnej przewidzianej wartości i mieści się w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości, a zatem jest kwotą optymalną, a zarazem adekwatną wobec zaistniałego naruszenia.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Śląskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, przeanalizował przesłanki określone art. 6 ust. 3 ustawy o cenach: stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu, a ponadto rozważył przesłanki określone w art. 189f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10 000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;

